

**Załącznik
do uchwały nr 251/XL/2014
Rady Powiatu we Wrześni
z dnia 29 kwietnia 2014 r.**

Powiatowy program działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami na lata 2014 - 2018

Września 2014

Program opracował Zespół w składzie:

1. Jerzy Nowaczyk – dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni – przewodniczący Zespołu,
2. Elżbieta Tomczak – dyrektor Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej we Wrześni,
3. Ewa Kaczmarek – dyrektor Zespołu Szkół Specjalnych we Wrześni,
4. Eugeniusz Wiśniewski - dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy we Wrześni,
5. Lucyna Szczygielska – przewodnicząca Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności we Wrześni,
6. Artur Czajkowski – Inspektor ds. promocji i ochrony zdrowia Starostwa Powiatowego we Wrześni,
7. Henryka Waligóra – przewodnicząca Komisji Zdrowia i Pomocy Społecznej Rady Powiatu we Wrześni,
8. Irena Hrycaj – Wołoszyn – przewodnicząca Forum Organizacji Pozarządowych Powiatu Wrzesińskiego.

Spis treści:

I.	Wprowadzenie.....	4
II.	Diagnoza.....	5
III.	Instytucje i organizacje działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami.....	10
IV.	Cele, zadania i sposoby realizacji programu.....	20
V.	Potencjalne źródła finansowania	22
VI.	Monitorowanie.....	25

I. WPROWADZENIE

Podstawą do opracowania „Powiatowego programu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami” jest art. 35a ust.1, pkt.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.).

Zadania ujęte w Programie są zgodne z:

- Strategią Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku,
- Programem wyrównywania szans osób z niepełnosprawnościami i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób z niepełnosprawnościami w województwie wielkopolskim na lata 2014-2020,
- Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Wrzesińskim na lata 2004-2015.

Niepełnosprawność jest pojęciem wieloznacznym, różnie definiowanym. Nie istnieje jedna powszechnie uznana i obowiązująca definicja niepełnosprawności.

1. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) określa niepełnosprawność, uwzględniając stan zdrowia człowieka:
 - Niesprawność – każda utrata sprawności lub nieprawidłowość w budowie czy funkcjonowaniu organizmu pod względem psychologicznym, psychofizycznym lub anatomicznym.
 - Niepełnosprawność – każde ograniczenie bądź niemożność (wynikające z niesprawności) prowadzenia aktywnego życia w sposób lub w zakresie uznawanym za typowe dla człowieka.
 - Ograniczenia w pełnieniu ról społecznych to ułomność osoby wynikająca z niesprawności lub niepełnosprawności, ograniczająca lub uniemożliwiająca pełną realizację roli społecznej odpowiadającej wiekowi, płci oraz zgodnej ze społecznymi i kulturowymi uwarunkowaniami.
2. Karta Praw Osób Niepełnosprawnych, ratyfikowana przez Polskę 1.08.1997 r. określa osoby niepełnosprawne jako „osoby, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi” (M.P. nr 50, poz.475).
3. Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 określa, że „niepełnosprawnymi są osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności ogranicza zdolności do wykonywania pracy zawodowej”. Definicja ta daje podstawy do określenia trzech stopni niepełnosprawności, a mianowicie: stopień lekki, umiarkowany i znaczny. Każdy z tych stopni określa stan zdrowia z uwzględnieniem kryterium zawodowego.

Polski model wyróżnia następujące typy rehabilitacji:

1) rehabilitację leczniczą, która dąży do odzyskania utraconej sprawności psychicznej, fizycznej jednostki lub w przypadku wad wrodzonych do osiągnięcia optymalnego usprawnienia. W leczeniu poważnych, zwłaszcza trwałych uszkodzeń morfologicznych lub utraty funkcji organizmu włączane są elementy kompensacyjne i adaptacyjne.

Kompensacją, nazywamy proces, który wyzwala naturalne możliwości zastępcze, jakie istnieją w każdym organizmie żywym jako zdolność do całkowitego lub częściowego wyrównania skutków działania czynników szkodliwych. Często ze zjawiskiem kompensacji wiąże się proces adaptacyjny.

Adaptacją nazywamy umiejętność dostosowania się człowieka do warunków socjalnych, stanu morfologicznego, który trzeba przyjąć za utrwalony. Adaptacja umożliwia więc przystosowanie się do zmniejszonej sprawności ważnych narządów w następstwie choroby lub urazu. Odpowiednio sterowana lub wykorzystana adaptacja umożliwia uzyskanie jak najbardziej optymalnego wyniku końcowego leczenia.

2) rehabilitację zawodową, która obejmuje tę część stałego i skoordynowanego procesu rehabilitacji, której zadaniem jest poradnictwo i szkolenie zawodowe zmierzające do umożliwienia jednostce utrzymania się w odpowiedniej pracy;

3) rehabilitację społeczną, która jest procesem zmierzającym do przywrócenia samodzielności społecznej jednostki, która jest jej pozbawiona, a tym samym znajduje się poza ramami normalnego życia. Do zadań rehabilitacji należy przystosowanie warunków społecznych do integracji osób z niepełnosprawnością w społeczeństwie. Dotyczy to zarówno przystosowania rodzin, jak ogółu społeczeństwa;

4) rehabilitację psychologiczną - która współpracuje z medycyną i pedagogiką w ponownym przystosowaniu jednostki do normalnego lub zbliżonego do normalnego życia, przede wszystkim do nauki i wykonywania zawodu. Wymienione formy rehabilitacji składają się na pojęcie i zakres rehabilitacji kompleksowej.

II. DIAGNOZA

Zbiorowość osób z niepełnosprawnościami została podzielona na 2 podstawowe grupy:

1. osoby niepełnosprawne **prawnie**, tj. takie, które posiadały odpowiednie, aktualne orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony;
2. osoby niepełnosprawne **tylko biologicznie**, tj. takie, które nie posiadały orzeczenia, ale miały (odczuwały) całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych stosownie do swojego wieku.

Wyniki spisu ludności 2011 roku wykazały, że liczba osób (niepełnosprawnych prawnie i biologicznie), które zadeklarowały ograniczenie zdolności do wykonywania zwykłych czynności podstawowych dla swojego wieku i/lub posiadały ważne orzeczenie kwalifikujące

je do zaliczenia do zbiorowości osób z niepełnosprawnościami wynosiła 4 697,5 tys., co stanowiło 12,2% ludności kraju, wobec 14,3% w 2002 r. (Narodowy powszechny spis ludności z 2002 r.)

Wyszczególnienie	Ogółem w tys.	Miasta w tys.	Wieś w tys.
	2011	2011	2011
Ogółem osoby z niepełnosprawnościami	4 697,5	3018,4	1679,1
Mężczyźni	2167,1	1362,2	804,9
Kobiety	2530,4	1656,2	874,2
Niepełnosprawni prawnie	3 131,9	2 089,8	1 042,1
Niepełnosprawni biologicznie	1 565,6	928,6	637,1

Opracowanie na podstawie danych statystycznych z Głównego Urzędu Statystycznego

Istotne zmiany zauważa się analizując poszczególne kategorie osób z niepełnosprawnościami. Liczba osób niepełnosprawnych prawnie w 2011 r. wyniosła 3 131,9 tys. i zmniejszyła się w stosunku do 2002 r. o blisko 30%. Większy spadek liczby osób niepełnosprawnych prawnie odnotowuje się wśród osób mieszkających na wsi (o ponad 40%), w miastach o ponad 20%. Zmiany w przepisach prawnych i zaostrzenie przepisów dotyczących przyznawania rent z tytułu niezdolności do pracy i podobnych świadczeń spowodowały znaczne zmniejszenie się zbiorowości osób niepełnosprawnych prawnie. Przy czym należy zauważyć, że największy – ponad trzykrotny – spadek widoczny jest w grupie osób niepełnosprawnych wyłącznie prawnie tzn. takich które określiły, że posiadają odpowiednie orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony, ale nie odczuwają żadnych ograniczeń do wykonywania zwykłych (podstawowych) czynności życiowych związanych z wiekiem. W 2011 roku stanowiły one 1,2% ogółu ludności.

Pomimo powyższych danych bieżące statystyki demograficzne, jak i medyczne wyraźnie wskazują na prognozowany, procentowo znaczny wzrost udziału osób z niepełnosprawnościami w stosunku do wszystkich obywateli Rzeczypospolitej Polskiej. Wynika to bezpośrednio z intensywnie postępującego procesu starzenia się społeczeństwa, jak i ze znacznego rozwoju medycyny.

Powiat Wrzesiński zamieszkuje 76 300 osób. Liczba osób z niepełnosprawnościami wynosi blisko 11 500, co stanowi 15 % ludności. Statystyczne dane na temat liczby osób z niepełnosprawnościami w Powiecie Wrzesińskim obrazuje poniższa tabela:

Gmina	Ludność			Statystyczna liczba osób z niepełnosprawnościami
	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	
Kołaczkowo	6 134	3 037	3 097	920
Miłosław	10 390	5 143	5 247	1 559
Nekla	7 161	3 550	3 611	1 074
Pyzdry	7 281	3 592	3 689	1 092
Września	45 362	22 032	23 330	6 804
Powiat ogółem	76 328	37 354	38 974	11 449

Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych z GUS.

Osoby z niepełnosprawnościami z Powiatu Wrzesińskiego według stopnia niepełnosprawności:

Rok	Osoby powyżej 16 roku życia	kobiety	mężczyźni	Dzieci do 16 roku życia
2011	Ogółem - 1467 w tym: Znaczny – 372 Umiarkowany – 564 Lekki - 531	791	676	150
2012	Ogółem – 1400 w tym: Znaczny – 398 Umiarkowany – 555 Lekki - 447	765	635	152
2013	Ogółem – 1423 w tym: Znaczny – 339 Umiarkowany – 618 Lekki - 466	758	665	176

Opracowanie na podstawie danych z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Dane z Ośrodków Pomocy Społecznej dotyczące rodzin korzystających ze wsparcia z powodu niepełnosprawności:

Gmina	Liczba rodzin, które uzyskały wsparcie z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności		
	2011	2012	2013
Kołaczkowo	41	43	48
Miłosław	171	162	173
Nekla	50	56	54
Pyzdry	131	138	133
Września	631	669	716
Razem	1 024	1 068	1 124

Opracowanie na podstawie danych z Ośrodków Pomocy Społecznej.

Dane statystyczne świadczeniobiorców obsługiwanych przez Inspektorat ZUS we Wrześni:

Rok	Liczba osób uprawnionych do świadczeń z tytułu niezdolności do pracy oraz z tytułu niezdolności do samodzielnej egzystencji
2011	3 296
2012	3 155
2013	2 876

Opracowanie na podstawie danych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Poznaniu

Liczba bezrobotnych w Powiecie Wrzesińskim na koniec grudnia 2013r. wynosiła **4.756** osoby i w porównaniu do 31 grudnia 2011r. zwiększyła się o **757** osób, tj. o 18,9%. Stopa bezrobocia na dzień 30 listopada 2013r. (dane na 31 grudnia 2013r. nie są jeszcze znane) wynosiła **15,3%** i zwiększyła się o **1,8** punktu procentowego w stosunku do listopada 2011r. W tym samym okresie, w kraju stopa bezrobocia wzrosła o **1,1** a w województwie wielkopolskim o 0,7 punktu procentowego.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013r. w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy we Wrześni figurowało 383 bezrobotnych niepełnosprawnych. Stanowili oni 8,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Sytuację osób niepełnosprawnych przedstawia poniższa tabela:
Liczba niepełnosprawnych w latach 2011-2013

	31.12.2011			31.12.2012			31.12.2013		
	Ogółem	Bezrobotni niepełnosprawni 1)	Poszukujący pracy niepełnosprawni 2)	Ogółem	Bezrobotni niepełnosprawni	Poszukujący pracy niepełnosprawni	Ogółem	Bezrobotni niepełnosprawni	Poszukujący pracy niepełnosprawni
Ogółem	322	283	39	365	333	32	427	383	44
Struktura wg stopnia niepełnosprawności									
Znaczny	11	4	7	14	6	8	21	12	9
Umiarkowany	69	51	18	68	55	13	98	77	21
Lekki	242	228	14	283	272	11	308	294	14
Struktura wg wykształcenia									
Wyższe	10	6	4	16	12	4	28	21	7
Policealne i śr. zawodowe	55	46	9	55	51	4	80	74	6
Średnie ogólnokształcące	30	23	7	17	14	3	22	15	7
Zasadnicze zawodowe	120	111	9	128	117	11	147	135	12
Gimnazjalne lub niższe	107	97	10	149	139	10	150	138	12

Opracowanie na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy we Wrześni

1) bezrobotny niepełnosprawny - oznacza to osobę, która ukończyła 18 lat, posiadającą aktualny orzeczony stopień niepełnosprawności, niezatrudnioną i nie wykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w co najmniej połowie wymiaru czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej, nie uzyskującą przychodów i nie pobierającą żadnych świadczeń np. rentowych lub zasiłku stałego na podstawie przepisów o pomocy społecznej, zarejestrowaną w powiatowym urzędzie pracy.

2) poszukujący pracy niepełnosprawny – oznacza to osobę, która ukończyła 18 lat, posiadającą aktualny orzeczony stopień niepełnosprawności oraz posiadającą przychód w postaci renty z tytułu niezdolności do pracy, renty socjalnej bądź zasiłku stałego z ośrodka pomocy społecznej, zarejestrowaną w powiatowym urzędzie pracy.

W okresie od 31.12.2011r. liczba bezrobotnych niepełnosprawnych wzrosła o 100 osób, tj. o 35,3%. W grupie tej na dzień 31 grudnia 2013r. nadal największy był udział osób z lekkim stopniem niepełnosprawności – 76,8%. Pod względem poziomu wykształcenia

(podobnie jak w przypadku pozostałych bezrobotnych) największy był udział osób z wykształceniem gimnazjalnym i zasadniczym zawodowym – 71,3%. Natomiast liczba niepełnosprawnych poszukujących pracy wzrosła od 31.12.2011r. minimalnie z 39 do 44 osób.

III. INSTYTUCJE I ORGANIZACJE DZIAŁAJĄCE NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI.

1) Powiatowy Urząd Pracy we Wrześni

Aktywizacja zawodowa jest jednym z elementów złożonego procesu rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami. Rehabilitację zawodową powinno się realizować poprzez:

- prowadzenie poradnictwa zawodowego opartego na ocenie zawodowej zdolności do pracy osoby z niepełnosprawnościami oraz pomocy w podjęciu decyzji zawodowej,
- doskonalenie i przekwalifikowanie zawodowe, których celem jest przygotowanie osoby z niepełnosprawnościami do pracy poprzez nabycie odpowiednich kwalifikacji zawodowych,
- zatrudnienie lub podjęcie samodzielnej działalności gospodarczej, zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami należy traktować jako jeden z najistotniejszych etapów rehabilitacji zawodowej,
- wspieranie pozostawania w zatrudnieniu, dotyczy to szczególnie początkowego okresu zatrudnienia mającego na celu ułatwienie osobie z niepełnosprawnościami procesu adaptacji zawodowej oraz przystosowanie się do wykonywania zadań zawodowych i funkcjonowania w nowym środowisku pracy.

Powiatowy Urząd Pracy we Wrześni jest jednostką samorządu terytorialnego świadcząca usługi dla osób bezrobotnych, pracodawców i innych partnerów rynku pracy. Pośrednicy pracy przy pomocy doradców zawodowych aktywizują bezrobotnych poprzez uczestnictwo w stażach, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym, pracach interwencyjnych, robotach publicznych, pracach społecznie użytecznych, zajęciach w Klubie Pracy.

2) Zespół Szkół Specjalnych im. J. Korczaka we Wrześni

Zespół Szkół im. Janusza Korczaka we Wrześni to placówka szkolnictwa specjalnego dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie. Placówka jest zespołem szkół różnych typów.

W *Szkole Podstawowej i Gimnazjum* funkcjonują dwa typy oddziałów:

- dla uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim,
- dla uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym i znacznym.

Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 3

Zajęcia edukacyjne z przedmiotów ogólnokształcących odbywają się na terenie szkoły. Kształcenie w zakresie przedmiotów zawodowych odbywa się w Ośrodkach Doskonalenia Zawodowego w formie kursów i konsultacji. Praktyczną naukę zawodu uczniowie pobierają w przedsiębiorstwach, instytucjach samorządowych, zakładach

rzemieślniczych oraz indywidualnych gospodarstwach rolnych. Zasadnicza Szkoła Zawodowa kończy się egzaminem potwierdzającym zdobycie kwalifikacji zawodowych.

Dzieci z dysfunkcją ruchową bądź specyficznymi potrzebami edukacyjnymi mają możliwość korzystania z nauczania indywidualnego. Szkoła organizuje również indywidualne zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze dla dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo w stopniu głębokim. Wszyscy uczniowie uczęszczający do szkoły objęci są zajęciami rewalidacyjnymi: korygującymi wady mowy, korekcyjno-kompensacyjnymi, korekcyjnymi wad postawy oraz usprawniającymi techniki szkolne. Warunkiem przyjęcia uczniów do Zespołu Szkół jest posiadanie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Celem placówki jest nie tylko edukacja i rewalidacja uczniów, ale także rozbudzanie zainteresowań, poszerzanie horyzontów, wprowadzanie w świat kultury i sztuki, kierowanie samorozwojem, wspieranie uczniów w zyskiwaniu pewności siebie i kształtowaniu poczucia własnej wartości.

	upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim	upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym i znacznym	upośledzenie umysłowe w stopniu głębokim
Szkoła Podstawowa	36	24	-
Gimnazjum	36	22	-
Zasadnicza Szkoła Zawodowa	35	-	-
Zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze	-	-	12
Ogółem	107	46	12

Opracowanie na podstawie danych z Zespołu Szkół Specjalnych, stan na 01.01.2014r.

3) Niepubliczne Przedszkole „Słoneczko” z oddziałami integracyjnymi we Wrześni

Obecnie w przedszkolu działa 5 oddziałów integracyjnych, w których przebywa 16 dzieci z różnymi stopniami i rodzajami niepełnosprawności.

Przedszkole posiada odpowiednio przygotowaną kadrę specjalistyczną:

- oligofrenopedagogów,
- psychologa,
- logopedę,
- nauczycieli wspomagających,
- rehabilitanta,
- pielęgniarkę.

Przedszkole wyposażone jest w różnorodny sprzęt rehabilitacyjny, terapeutyczny i stymulacyjny:

- sala do stymulacji wielozmysłowej, czyli „Sala Doświadczenia Świata”,
- sala gimnastyczno - rehabilitacyjna,
- gabinet psychologiczno – logopedyczny - pedagogiczny,
- prawidłowo przystosowane toalety,
- podjazdy.

4) Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztat jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką stwarzającą osobom z niepełnosprawnościami niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Warsztat nie jest placówką samodzielną, ale stanowi część większej struktury organizacyjnej wyposażonej w osobowość prawną lub posiadającej zdolność do czynności prawnych. Warsztaty mogą być organizowane przez fundacje, stowarzyszenia lub przez inne podmioty. Celem warsztatu jest:

- aktywne wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami,
- stwarzanie osobom z niepełnosprawnościami niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Warsztat Terapii Zajęciowej we Wrześni

Placówka jest jednostką organizacyjną Gminy Września, dziennym ośrodkiem dla 50 osób z niepełnosprawnościami w stopniu znacznym i umiarkowanym z terenu gmin Września i Nekla. Zajęcia odbywają się w 10 pracowniach: gospodarstwa domowego, komputerowo-medialnej, stolarskiej, ogrodniczej, tkackiej, plastyczno-fotograficznej, intrologatorskiej, muzycznej, krawieckiej oraz metaloplastyki i ceramiki. Dzięki terapii uczestnicy rozwijają swoje pasje, utrwalają nabyte i zdobywają nowe umiejętności. Uczestnicząc w licznych wycieczkach, imprezach kulturalnych i sportowych, integrują się ze społeczeństwem. Szereg działań jest skierowanych na aktywizację zawodową, czego efektem jest zdobycie przez 10 uczestników zatrudnienia na otwartym rynku pracy.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Rudzie Komorskiej

W placówce swoje miejsce znalazło 30 osób z niepełnosprawnościami z gmin Pызdry i Kołaczkowo. Zajęcia są organizowane według predyspozycji uczestników, pomysłowości danego instruktora, w zależności od charakteru pracowni. Uczestnicy są przydzieleni do 6 pracowni: multimedialnej, gospodarstwa domowego, krawiecko - tkackiej, artystycznej, stolarsko-ślusarskiej oraz ogrodniczej. Korzystają także z sali rehabilitacyjnej, w której odbywają się indywidualne ćwiczenia bierne, wspomagane, rozciągające, gimnastyka ruchowa oraz masaż klasyczny. Do ich dyspozycji jest również znajdująca się w ogrodzie ścieżka zdrowia oraz boiska treningowe do piłki nożnej i koszykówki. Znaczącym dla kondycji podopiecznych, a także szansą na poznanie świata i ludzi jest organizowany wyjazd na turnus rehabilitacyjny i wycieczki.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Czeszewie

Znalazło w nim miejsce 30 osób z niepełnosprawnościami, głównie z terenu gminy Miłosław. Terapeuci zajęciowi w pracowniach: gospodarstwa domowego, artystycznej, muzycznej, komputerowej, ogrodniczej i kontaktu z przyrodą oraz stolarsko ślusarskiej uczą

podopiecznych wykonywania prac i odpowiedzialności za podjęte działania. Prowadzone zajęcia wpływają pozytywnie na rozwój osobowości, samopoczucie, wzmacniają poczucie własnej wartości i wiary we własne możliwości, uczą wykonywania pracy zespołowej. Proces rehabilitacji wspomaga fizjoterapeuta, pod kierunkiem którego uczestnicy dbają o swoją sprawność fizyczną, korekcję oraz kompensację niepełnosprawności ruchowej.

5) Środowiskowe Domy Samopomocy

Środowiskowe Domy Samopomocy przeznaczone są dla osób, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej. Środowiskowe Domy Samopomocy świadczą usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

Środowiskowy Dom Samopomocy „Jutrzenka” w Pietrzykowie

Zajęcia z uczestnikami realizuje zespół w składzie: 4 terapeutów zajęciowych, pracownik socjalny, rehabilitant, pedagog, psycholog i psychiatra. Terapeuci po rozpoznaniu zainteresowań i możliwości proponują każdej osobie konkretne zajęcia, które odbywają się w pracowniach: gospodarstwa domowego, artystycznej, stolarskiej, komputerowej, ogrodniczej. Ponadto placówka posiada pracownię rehabilitacyjną, w której poprzez ćwiczenia i zabiegi przywracana jest lub utrzymywana sprawność fizyczna uczestników.

Środowiskowy Dom Samopomocy „Na Skarpie” w Gozdowie

Pod fachowym okiem terapeutów zajęciowych prowadzone są zajęcia w 6 pracowniach: gospodarstwa domowego, plastyczno-introligatorskiej, stolarsko-ogrodniczej, krawieckiej, rękodzieła artystycznego oraz komputerowej. Z oferty placówki korzysta 37 uczestników, z gmin: Września, Nekla, Kołaczkowo i Miłosław. Ponadto uczestniczą w zajęciach na specjalnych warunkach tzw. klubowicze, oczekujący na swoje miejsce w placówce. Dom prowadzi pomoc w zakresie usamodzielniania uczestników w celu jak najdłuższego pozostawania w dotychczasowym środowisku. W ramach realizacji pracy socjalnej prowadzona jest współpraca z rodzicami i opiekunami uczestników, w celu bieżącej analizy ich sytuacji rodzinnej, mieszkaniowej, zdrowotnej oraz reagowania na każdą istotną zmianę sytuacji życiowej.

6) Dom Pomocy Społecznej we Wrześni

Dom Pomocy Społecznej we Wrześni jest placówką całodobową dla 45 osób przewlekle somatycznie chorych. Prawo umieszczenia w domu przysługuje osobie, która wymaga całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w środowisku, której nie można zapewnić pomocy w formie usług opiekuńczych. Decyzję o skierowaniu do domu pomocy oraz ustalającą opłatę za pobyt wydaje OPS właściwy dla danej osoby w dniu jej kierowania do placówki. Pobyt w domu jest

odpłatny w wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania na dany rok. Mieszkaniec domu ponosi opłatę w wysokości 70% swojego dochodu. Różnicę pomiędzy opłatą mieszkańca a średnim kosztem utrzymania pokrywa rodzina mieszkańca oraz gmina, która skierowała daną osobę do DPS. Dom dysponuje jedno-, dwu- i trzyosobowymi pokojami mieszkalnymi, które wyposażone są w podstawowe sprzęty oraz instalację przyzywową, przeciwpożarową, telefoniczną, radiowo-telewizyjną. Trzykondygnacyjny budynek jest w pełni pozbawiony barier architektonicznych, posiada windę i podjazdy zewnętrzne. Mieszkańcy mają zapewnione wsparcie socjalne, psychologiczne, opiekę pielęgniarską, lekarza rodzinnego i dojazdy do specjalistów. Podopieczni mają możliwość korzystania z różnorodnych form spędzania wolnego czasu, m.in. terapia zajęciowa poprzez muzykoterapię, biblioterapię, rękodzieło artystyczne, zajęcia plastyczne, prace w drewnie, szydełkowanie, gry logiczne, rozmowy terapeutyczne. Prowadzone są również zajęcia rekreacyjne, gimnastyka usprawniająca, zabiegi fizjoterapeutyczne oraz zajęcia na sali ćwiczeń.

7) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna we Wrześni

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna we Wrześni udziela dzieciom, od momentu urodzenia, i młodzieży pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, a także udziela rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży, ponadto realizuje wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Do zadań Poradni należy:

1. diagnozowanie dzieci i młodzieży,
2. udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, która polega w szczególności na:
 - a) prowadzeniu terapii dzieci i młodzieży oraz ich rodzin;
 - b) udzielaniu wsparcia dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
 - c) udzielaniu pomocy rodzicom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży oraz w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych.
3. realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych. Poradnia współpracuje w określeniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby

rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dziecka niepełnosprawnego albo pełnoletniego ucznia niepełnosprawnego.

W Poradni działa Zespół Orzekający który wydaje orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, w szczególności z niepełnosprawnościami:

Rodzaj wydanego orzeczenia dla dzieci:	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Niedosłyszących i słabo słyszących	6	14	8
Niewidomych i słabo widzących	6	9	4
Z niepełnosprawnością ruchową	8	9	7
Z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim:	52	59	43
Z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym:	11	29	17
Z autyzmem w tym z Zespołem Aspergera	0	6	4
Z zaburzeniami sprzężonymi	14	16	17
Z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim (zajęcia rew.-wchowawcze)	6	8	9

Zespół orzekający działający w Poradni wydaje ponadto opinie w sprawie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka od momentu wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole:

Poradnia realizuje zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka:

Lata szkolne:	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Liczba dzieci objętych w Poradni zajęciami wczesnego wspomaganie rozwoju:	5	7	8	8

W Poradni działa grupa wsparcia dla rodziców dzieci z niepełnosprawnościami; spotkania raz w miesiącu.

Poradnia realizuje indywidualną pomoc psychologiczno-pedagogiczną w zakresie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu uczniom niepełnosprawnym. Wydaje orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego oraz opiniuje w sprawie pierwszeństwa w przyjęciu ucznia z problemami zdrowotnymi do szkoły ponadgimnazjalnej.

8) Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami

Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni działa Forum Organizacji Pozarządowych Powiatu Wrzesińskiego, skupiające w swoich szeregach 19 stowarzyszeń i fundacji. Głównym celem Forum jest aktywizacja środowiska osób z niepełnosprawnościami do uczestnictwa w życiu społecznym, kulturalnym i sportowym oraz pomoc w pozyskiwaniu funduszy poprzez udział w otwartych konkursach ofert realizowanych w formie wspierania zadań w sferze pomocy społecznej.

FORUM ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH POWIATU WRZESIŃSKIEGO

NAZWA ORGANIZACJI		ADRES
1	Fundacja ODRODZENI	Nekielka, Kwiatowa 20
2	Fundacja Dzieci Wrzesińskich	Września, Szkolna 12
3	Stowarzyszenie Wrześniński Klub AMAZONKI	Września, Chopina 9
4	Miłosławskie Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym i Niepełnosprawnym	Miłosław, Wrzeńska 19
5	Wrześnińskie Stowarzyszenie Osób Niesłyszących i Niedosłyszących JEDNOŚĆ	Września, Chopina 9
6	Polski Związek Niewidomych	Września, Chopina 9
7	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów	Września, Ogrodowa 6
8	Stowarzyszenie Strzelecko – Rekreacyjne OGOŃCZYK	Nekla, Dworcowa 12
9	Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych i Narządu Ruchu Ziemi Wrześnińskiej RADOŚĆ	Września, Chopina 9
10	Stowarzyszenie Pro Bono Familiae	Września, Staszica 14
11	Wielkopolski Związek Narządu Ruchu oddział we Wrześni	Września, Chopina 9
12	Wrześnińskie Stowarzyszenie Abstynentów JANTAR	Września, Chopina 9
13	PCK - Zarząd Rejonowy we Wrześni	Września, Kaliska 1
14	Uczniowski Klub Sportowy DIABŁY	Gorzyce, gm. Miłosław
15	Centrum Pomocy Bliźniemu Monar - Markot	Zieliniec 73
16	Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego w Gnieźnie koło we Wrześni	Września, Wiśniowa 69
17	Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej RAZEM	Września, Batorego 8
18	Koło Emerytów i Rencistów SOLIDARNOŚĆ Tonsil SA	Września, 3-go Maja 12/1
19	„Wrzosiki” Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Dzieci i Dorosłych	Września, Fromborska 24

9) Spółdzielnia Socjalna „UL”

Spółdzielnia Socjalna „UL” to przedsiębiorstwo zatrudniające osoby z niepełnosprawnościami, a także zagrożone wykluczeniem społecznym. Powstała w 2007 r.

z inicjatywy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni. Spółdzielnia to podmiot, którego forma prawna pozwala łączyć cechy przedsiębiorstwa, spółdzielni i organizacji pozarządowej. Członkami spółdzielni, a jednocześnie zatrudnionymi pracownikami mogą być osoby z niepełnosprawnościami, bezrobotne, osoby po leczeniu odwykowym, po resocjalizacji. To, co wyróżnia jej ofertę, to przede wszystkim konkurencyjne ceny i elastyczność podejmowanych działań. Oferta spółdzielni jest kształtowana w odpowiedzi na bieżące zapotrzebowanie na lokalnym rynku usług. Spółdzielnia specjalizuje się w profesjonalnym praniu dywanów, wykładzin, tapicerki meblowej i samochodowej. Ponadto „UL” wykonuje prace porządkowe na zewnątrz i wewnątrz budynków, w tym regularne lub okazjonalne sprzątanie mieszkań. Spółdzielnia posiada również specjalistów i profesjonalny sprzęt do pielęgnacji terenów zielonych i wykonywania prac sezonowych. „UL” jest jedyną na wrześnińskim rynku firmą świadczącą usługi pielęgnacji nagrobków i miejsc pamięci. Pracownicy spółdzielni, wykorzystując doświadczenie własnego procesu aktywizacji zawodowej, dzielą się swoją wiedzą i umiejętnościami praktycznymi z kolejnymi osobami bezrobotnymi, prowadząc Klub Integracji Społecznej.

10) Ośrodek Arka we Wrześni

We Wrześni powstała kolejna placówka odpowiadająca potrzebom dzieci niepełnosprawnych i ich rodziców. Przy ul. Owocowej 2 otwarto Niepubliczny Ośrodek Rewalidacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy „Arka”. Ośrodek Arka realizuje obowiązek szkolny dla dzieci i młodzieży z umiarkowanym, znacznym i głębokim upośledzeniem umysłowym. We wrześniu naukę w trzech grupach rozpoczęło 12 dzieci, które są przywożone i odwożone busem. W ośrodku uczą się niepełnosprawni intelektualnie, choć nie jest to szkoła specjalna. Placówka ma inną specyfikę, mimo że działa na podobnej płaszczyźnie. Oprócz edukacji ośrodek prowadzi terapię ręki, wzroku, sensoryczną, hipoterapię, rehabilitację oraz zajęcia na basenie. W ośrodku działa gabinet logopedyczny i psychologiczny. Do dyspozycji podopiecznych są 4 sale dydaktyczne, sala rehabilitacyjna, do terapii wzroku, kuchnia, a także winda. Rodzice nie muszą płacić za pobyt dziecka w placówce, bo jest ona dotowana przez Powiat Wrześniński. Młodzi podopieczni spędzają w Arce około 6 godzin dziennie, co daje swobodę opiekunom. W tym czasie mogą oni pracować lub załatwiać własne sprawy.

11) Przedszkole „Magiczny Zakątek”

Z początkiem września zainaugurowało działalność Niepubliczne Przedszkole Specjalne „Magiczny Zakątek”. Obecnie funkcjonują dwie grupy integracyjne.

Docelowo z placówki będzie korzystało 42 dzieci. W przedszkolu są dwie duże sale do zajęć dydaktycznych dla grup integracyjnych oraz mniejsze, m.in. do terapii sensorycznej i zajęć wg metody Montessori. Przedszkole wyposażone jest w kolorowe łazienki dostosowane dla potrzeb niepełnosprawnych dzieci. Przy „Magicznym zakątku” będzie działał pierwszy w Wielkopolsce Klub Rodzica Help Fundacji „Jaś i Małgosia” zrzeszający rodziców dzieci z autyzmem i innego typu zaburzeniami. Klub jest terenowym oddziałem ogólnopolskiej Fundacji J i M, która została stworzona przez rodziców. Klub będzie zapraszał specjalistów, którzy będą szkolić zarówno rodziców i pracowników oświaty, jak postępować z dziećmi cierpiącymi na różnego typu zaburzenia. Dla każdego dziecka będzie opracowany

indywidualny program nauczania, dostosowany do jego możliwości. W „Magicznym Zakątku” z każdym przedszkolakiem ma pracować grupa specjalistów – od oligofrenopedagoga, psychologa, terapeuty, rehabilitanta, logopedy, po pielęgniarkę. Ideą jest przygotowanie dzieci do podjęcia nauki w szkole i samodzielności odpowiednio do stopnia niepełnosprawności, tak, by w przyszłości mogły poradzić sobie w życiu.

12) Szkoły z klasami integracyjnymi

Samorządowa Szkoła Podstawowa nr 1 jest najstarszą szkołą we Wrześni. Odnowiona i wyremontowana, posiada dziś bazę lokalową i urządzenia, które czynią ją przyjazną osobom niepełnosprawnym. Szkoła posiada podjazd dla wózków inwalidzkich i windę, która pomaga uczniom dostać się do auli i izb lekcyjnych na wyższych piętrach. W ubiegłym roku szkolnym sześciolletnią edukację w „jedynce” zakończyła pierwsza klasa integracyjna, w której uczyli się uczniowie niesłyszący oraz z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim. W tym roku szkoła posiada trzy oddziały integracyjne (w klasie 2, 3 i 5) oraz jeden oddział specjalny, w którym uczy się dwójka dzieci niepełnosprawnych. W oddziałach integracyjnych i oddziale specjalnym nauczycieli prowadzących wspierają nauczyciele wspomagający.

W szkole uczniowie mogą liczyć również na zajęcia korekcyjno- kompensacyjne, wyrównawcze oraz rewalidacyjne. Uczniowie na wózkach inwalidzkich są dowożeni transportem opłacanym przez gminę.

Inne szkoły powiatu wrzesińskiego nie posiadają charakteru szkół integracyjnych. Jeśli rodzice mają takie życzenie, w zależności od warunków szkoły, niepełnosprawni mogą uczestniczyć w zajęciach w każdej placówce oświatowej najbliższej swego miejsca zamieszkania. Takie sytuacje są każdorazowo uzgadniane przez rodziców z dyrektorem i pedagogiem szkoły.

13) Ośrodki Pomocy Społecznej

Wszystkie Gminy Powiatu Wrzesińskiego wspierają swoich mieszkańców różnorodnymi działaniami poprzez uczestnictwo w programach realizowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Gmina Września w ramach projektu „Integracja społeczna i zawodowa klientów OPS we Wrześni” aktywizuje niepełnosprawnych mieszkańców Gminy w wymiarze społecznym i zawodowym. Pozostałe Gminy Nekla, Miłosław, Kołczkowo i Pyzdry uczestniczą w partnerskim projekcie systemowym Program aktywizacji społecznej i zawodowej „Bądźmy aktywni”. Działania podejmujące w projekcie mają na celu wsparcie społeczne i zawodowe osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zamieszkujących teren powiatu wrzesińskiego.

Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrześni od trzech lat wspiera mieszkańców specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które korzystają z pomocy rehabilitantów, pedagogów, logopedów i psychologów. Podejmuje również inne działania aktywizujące społecznie niepełnosprawnych seniorów poprzez warsztaty, wspólne wyjazdy i spotkania integracyjne.

Gminy powiatu wrzesińskiego realizują w różnym zakresie działania propagujące zdrowy styl życia oraz wspomagające rodziny w radzeniu sobie z niepełnosprawnością.

14) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni

Jednostką organizacyjną samorządu powiatowego wykonującą zadania pomocy społecznej Powiatu Wrzesińskiego jest PCPR. Do jego zadań należy diagnozowanie, przeciwdziałanie problemom społecznym oraz bezpośrednia pomoc i wsparcie osób z niepełnosprawnościami. Zakres działania Powiatowego Centrum został określony w ustawie o pomocy społecznej, a także w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób z niepełnosprawnościami. PCPR realizuje ponadto powierzone przez PFRON zadania mające na celu wsparcie osób z niepełnosprawnościami w różnych formach aktywizacji społecznej, zawodowej i zdrowotnej. W strukturach PCPR funkcjonuje Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności, realizujący zadania rządowe z zakresu orzecznictwa dla mieszkańców powiatu wrzesińskiego. PCPR koordynuje i wspiera funkcjonowanie organizacji pozarządowych działających na rzecz niepełnosprawnych w zakresie szeroko rozumianej aktywności społecznej i rehabilitacji.

Realizując zadania, PCPR współdziała z Ośrodkami Pomocy Społecznej oraz innymi instytucjami – podmiotami wspierającymi osoby z niepełnosprawnościami czy działającymi na ich rzecz.

Zadania realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni finansowane ze środków PFRON

Rodzaj zadania	2011		2012		2013	
	liczba osób	kwota złotych	liczba osób	kwota złotych	liczba osób	kwota złotych
Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	122	76 746	155	103 984	124	82 917
Dofinansowanie zakupu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego	254	333 725	292	328 950	233	255 241
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	54	159 939	167	669 427	86	304 300
w tym: bariery architektoniczne	25	98 404	45	311 554	25	145 792
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki	943	87 305	1 823	113 561	1 492	972 96
Dofinansowanie kosztów działalności WTZ	110	1 627 560	110	1 692 662	110	1 627 452
Razem rehabilitacja społeczna	1 483	2 285 275	2 547	2 908 584	2 045	2 367 206
Utworzenie nowych miejsc pracy – koszt wyposażenia	2	27 000	6	116 000	4	64 000
Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	3	27 000	1	30 000	1	10 000
Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób z niepełnosprawnością	11	35 023	12	55 275	9	54 947
Razem rehabilitacja zawodowa	16	89 023	19	201 275	14	128 947
Razem rehabilitacja społeczna i zawodowa	1 499	2 374 298	2 566	3 109 859	2 059	2 496 153

W roku 2012 powiat wrzesiński przystąpił do realizacji pilotażowego programu **”Aktywny samorząd”**. Głównym jego celem jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Program jest realizowany w **dwóch modułach**:

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową,

Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Szczegółowe informacje dotyczące instytucji oraz innych form wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami można znaleźć w Informatorze dla osób niepełnosprawnych oraz na stronie internetowej www.pcprwrzesnia.pl.

IV. CELE, ZADANIA I SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU

CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Tworzenie warunków do pełnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym i zawodowym.

Do osiągnięcia celu głównego zaplanowano realizację trzech celów szczegółowych, które osiągane będą poprzez następujące zadania:

Cel szczegółowy I: Kształtowanie świadomości społecznej dotyczącej sytuacji osób z niepełnosprawnościami.

Cel szczegółowy II: Stwarzanie warunków do aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami.

Cel szczegółowy III: Tworzenie warunków do uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym, kulturalnym i sportowym.

CEL SZCZEGÓŁOWY I: Kształtowanie świadomości społecznej dotyczącej sytuacji osób z niepełnosprawnościami.

ZADANIA:

1. Bieżąca analiza potrzeb osób z niepełnosprawnościami w powiecie.
2. Ułatwianie dostępu do informacji na temat rodzajów i możliwości pozyskania wsparcia.
3. Propagowanie zdrowego stylu życia.

SPOSÓB REALIZACJI ZADAŃ:

1. Diagnozowanie potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
2. Zamieszczanie informacji o prawach i obowiązkach związanych z niepełnosprawnością na stronie internetowej Powiatu Wrzesińskiego i PCPR.

3. Wspieranie organizacji kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób z niepełnosprawnościami.
4. Wspieranie organizacji szkoleń i konferencji.
5. Utrzymanie w strukturach PCPR stanowiska ds. osób niepełnosprawnych informującego o :
 - prawach i obowiązkach osób z niepełnosprawnościami,
 - zadaniach finansowanych z funduszu PFRON,
 - instytucjach działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami,
 - pracodawcach zatrudniającymi osoby z niepełnosprawnościami.
6. Dofinansowanie organizacji konkursów na temat profilaktyki w zapobieganiu niepełnosprawności oraz promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.
7. Wspieranie działalności Forum Organizacji Pozarządowych.

EFEKTYWNOŚĆ DZIAŁAŃ:

- szkolenia i konferencje – ilość osób uczestniczących i tematyka (własne i dofinansowane),
- ilość dofinansowanych konkursów,
- publikacje dotyczące osób z niepełnosprawnościami.

CEL SZCZEGÓŁOWY II: Stwarzanie warunków do aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami.

ZADANIA:

1. Zwiększenie dostępu osób z niepełnosprawnościami do instrumentów i usług rynku pracy.
2. Podejmowanie działań w kierunku wykorzystania środków zewnętrznych w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy oraz umożliwienia osobom z niepełnosprawnościami podjęcia samodzielnej działalności gospodarczej.
3. Współpraca z pracodawcami w zakresie tworzenia i utrzymania miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami.

SPOSÓB REALIZACJI ZADAŃ:

1. Opracowanie powiatowej mapy bezrobocia osób z niepełnosprawnościami, poprzedzonej diagnozą w zakresie bezrobocia wśród osób z niepełnosprawnościami.
2. Promowanie zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami poprzez wyróżnianie przedsiębiorców zatrudniających osoby z niepełnosprawnościami.
3. Uwzględnianie potrzeb przy podziale środków PFRON na realizację zadań związanych z tworzeniem nowych miejsc pracy.
4. Aktywne uczestnictwo w programach dofinansowanych ze środków zewnętrznych.
5. Monitorowanie zakładów pracy chronionej z terenu powiatu oraz nawiązanie współpracy z nimi poprzez wymianę doświadczeń i promocje.
6. Wspieranie absolwentów szkoły zawodowej Zespołu Szkół Specjalnych w aktywnym poszukiwaniu zatrudnienia

EFEKTYWNOŚĆ DZIAŁAŃ:

- liczba osób podejmujących prace na otwartym rynku pracy,
- liczba osób rozpoczynających własną działalność gospodarczą,
- liczba artykułów promujących aktywność zawodową,
- wysokość środków przeznaczanych na zadania związane z tworzeniem nowych miejsc pracy,
- wysokość otrzymanych środków zewnętrznych.

CEL SZCZEGÓŁOWY III: Tworzenie warunków do uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym, kulturalnym i sportowym.

ZADANIA:

1. Sprzyjanie działaniom mającym na celu rozwój placówek edukacyjnych oraz rehabilitacyjnych wspierających osoby z niepełnosprawnościami.
2. Wspieranie działalności organizacji działających na rzecz poprawy aktywności osób z niepełnosprawnościami.

SPOSÓB REALIZACJI ZADAŃ:

1. Stosowanie preferencji przy podziale środków PFRON na realizację zadań związanych z likwidacją barier architektonicznych.
2. Ustalanie potrzeb w środowiskach lokalnych w zakresie tworzenia klas i oddziałów integracyjnych w placówkach oświatowych.
3. Rozpowszechnianie informacji o możliwości pozyskania, wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego.
4. Aktywizacja osób z niepełnosprawnościami do uczestnictwa w życiu społecznym, kulturalnym, sportowym.
5. Uczestnictwo w programach na rzecz aktywności osób z niepełnosprawnościami.
6. Likwidacja barier architektonicznych w obiektach publicznych (lecniczych, rehabilitacyjnych, edukacyjnych itp.)

EFEKTYWNOŚĆ DZIAŁAŃ:

- wysokość środków przeznaczanych na realizację zadań związanych z likwidacją barier architektonicznych,
- wysokość środków otrzymanych na realizację programów celowych,
- wykaz obiektów, w których zlikwidowano bariery.

V. POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Powiatowy program działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami na lata 2014 – 2018 finansowany będzie ze środków Powiatu Wrzesińskiego, przy wsparciu środków uzyskanych z budżetu Ministra Pracy i Polityki Społecznej, Sejmiku Województwa Wielkopolskiego, Wojewody Wielkopolskiego oraz:

- Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,

- Europejskiego Funduszu Społecznego i innych funduszy Unii Europejskiej,
- środków pozabudżetowych, krajowych i zagranicznych.

Środki finansowe Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazywane corocznie Powiatowi Wrzesińskiemu według algorytmu przeznacza się na zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Znaczna część finansowania lub dofinansowania zadań niniejszego Programu będzie pochodzić również z programów celowych PFRON.

Warunkiem skuteczności Programu jest zapewnienie w corocznym budżecie Powiatu określonych środków finansowych na realizację przyjętych zadań. Realizacja części działań nie wymaga dodatkowych nakładów finansowych i te będą realizowane systematycznie.

REALIZACJA CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH WRAZ Z FINANSOWANIEM PROGRAMU

CEL SZCZEGÓŁOWY I: Kształtowanie świadomości społecznej dotyczącej sytuacji osób z niepełnosprawnościami.

L.p.	Sposób realizacji zadania	Źródło finansowania
1.	Diagnozowanie potrzeb osób z niepełnosprawnościami.	Środki własne
2.	Zamieszczanie informacji o prawach i obowiązkach związanych z niepełnosprawnością na stronie internetowej Powiatu Wrzesińskiego i PCPR.	Środki własne
3.	Wspieranie organizacji kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób z niepełnosprawnościami.	PFRON/EFS, środki własne
4.	Wspieranie organizacji szkoleń i konferencji.	PFRON/EFS, budżet państwa
5.	Utrzymanie w strukturach PCPR stanowiska ds. osób niepełnosprawnych informującego o: - prawach i obowiązkach osób z niepełnosprawnościami, - zadaniach finansowanych z funduszu PFRON, - instytucjach działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami, - pracodawcach zatrudniającymi osoby z niepełnosprawnościami	EFS/budżet powiatu
6.	Dofinansowanie organizacji konkursów na temat profilaktyki w zapobieganiu niepełnosprawności oraz promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.	PFRON/budżet powiatu, budżety gminne*, inne źródła
7.	Wspieranie działalności Forum Organizacji Pozarządowych	Budżet powiatu, EFS/PFRON

* zgodnie z ustawowymi zadaniami samorządu gminnego

CEL SZCZEGÓŁOWY II: Stwarzanie warunków do aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami

L.p.	Sposób realizacji zadania	Źródło finansowania
1.	Opracowanie powiatowej mapy bezrobocia osób niepełnosprawnych, poprzedzonej diagnozą w zakresie bezrobocia wśród osób z niepełnosprawnościami.	Środki własne
2.	Promowanie zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami poprzez wyróżnianie przedsiębiorców zatrudniających osoby z niepełnosprawnościami.	Środki własne, PFRON
3.	Uwzględnianie potrzeb przy podziale środków PFRON na realizację zadań związanych z tworzeniem nowych miejsc pracy.	Środki własne, budżety gminne*
4.	Aktywne uczestnictwo w programach dofinansowanych ze środków zewnętrznych.	Zgodnie z warunkami dofinansowania EFS/Fundusz Pracy
5.	Monitorowanie zakładów pracy chronionej z terenu powiatu oraz nawiązanie współpracy z nimi poprzez wymianę doświadczeń i promocje.	Środki własne
6.	Wspieranie absolwentów szkoły zawodowej Zespołu Szkół Specjalnych w aktywnym poszukiwaniu zatrudnienia	Środki własne, inne źródła

CEL SZCZEGÓŁOWY III: Tworzenie warunków do uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym, kulturalnym i sportowym.

Lp.	Sposób realizacji zadania	Źródło finansowania
1.	Stosowanie preferencji przy podziale środków PFRON na realizację zadań związanych z likwidacją barier architektonicznych.	Środki własne
2.	Ustalanie potrzeb w środowiskach lokalnych w zakresie tworzenia klas i oddziałów integracyjnych w placówkach oświatowych.	Środki własne, budżet powiatu
3.	Rozpowszechnianie informacji o możliwości pozyskania, wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego.	Zgodnie z warunkami dofinansowania, PFRON, budżety gminne*
4.	Aktywizacja osób z niepełnosprawnościami do uczestnictwa w życiu społecznym, kulturalnym, sportowym.	Środki własne, prywatne źródła finansowe, budżet powiatu, budżety gminne*
5.	Uczestnictwo w programach na rzecz aktywności osób z niepełnosprawnościami.	Zgodnie z warunkami dofinansowania, budżet powiatu, budżety gminne*
6.	Likwidacja barier architektonicznych w obiektach publicznych (lecniczych, rehabilitacyjnych, edukacyjnych itp.)	Zgodnie z warunkami dofinansowania, budżet powiatu, budżety gminne*, PFRON

* zgodnie z ustawowymi zadaniami samorządu gminnego

VI. MONITOROWANIE

Oceny realizacji poszczególnych działań programu w roku kalendarzowym dokonywać będzie Zarząd Powiatu we Wrześni po przedłożeniu stosownego rocznego sprawozdania przez dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni. Po przyjęciu sprawozdania przez Zarząd, będzie ono przedłożone Komisji Zdrowia i Pomocy Społecznej oraz zamieszczone na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.